

ІСТОРИЧНЕ ДОСЬЄ

Усі гетьмани України

ЛЕГЕНДИ • МІФИ • БІОГРАФІЇ

ТЗ(4Укр)

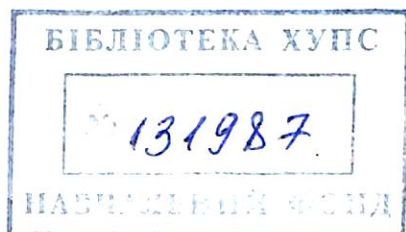
РЗЗ

ІСТОРИЧНЕ ДОСЬЄ

О.П. РЕЄНТ, І.А. КОЛЯДА

Усі гетьмани України

ЛЕГЕНДИ • МІФИ • БІОГРАФІЇ

Харків
«ФОЛІО»
2016

ББК 63.3(4УКР)
Р33

Серія «Історичне досьє»
заснована у 2005 році

Художник-оформлювач
А. С. Ленчик

Реєнт О. П., Коляда І. А.

Р33 Усі гетьмани України / О. П. Реєнт, І. А. Коляда; худож.-оформлювач А. С. Ленчик. — Харків: Фоліо, 2016. — 415 с. — (Історичне досьє).

ISBN 978-966-03-5180-6

(Історичне досьє).

ISBN 978-966-03-4485-3.

Українська Гетьманська держава за роки свого існування мала 17 гетьманів. Усі вони були носіями ідеї незалежної самостійної Української держави. Втіленню цієї ідеї в життя вони присвятили все своє життя, поставивши за мету вибороти звільнення українського народу від панування чужинців. Діяти цим гетьманам довелося в найскладніших, найтяжчих, іноді найтрагічніших для України історичних умовах.

Дмитро Вишневецький прагнув звільнити південні українські степи від панування ханських орд, знищити турецькі фортеці в пониззях Дніпра, а згодом і оволодіти Чорноморським узбережжям. Петро Сагайдачний, Богдан Хмельницький, Іван Мазепа належали до тих постатей, чіми іменами називають епохи. Окремі нариси в книжці присвячені Івану Виговському, Петру Дорошенку, Пилипу Орлику — видатним державним й політичним діячам, талановитим дипломатам.

У книжці надається правдивий і об'єктивний життєпис цих, а також інших найвищих військових керівників українського козацтва.

ББК 63.3(4УКР)

ISBN 978-966-03-5180-6
(Історичне досьє)

ISBN 978-966-03-4485-3.

© О. П. Реєнт, І. А. Коляда, 2007

© А. С. Ленчик, художнє оформлення, 2007

© Видавництво «Фоліо», марка серії, 2005

*Тому роду не буде переводу,
в котрому браття милують згоду!*

СЛОВО ДО ЧИТАЧА

Христос воскрес на третій день по смерті. І сказав до учнів своїх: «Так написано є, і так потрібно було постраждати Христові, і воскреснути з мертвих дня третього, і щоб Ймення, і прощення гріхів між народами усіх, від Єрусалима почавши».

Коли думаєш про свій народ, приходить на пам'ять «Скорбна мати» П. Тичини:

Ідіте в Україну,
Заходьте у кожную хату —
Ачей вам там покажуть
Хоч тінь його розп'яту.

О Українська земле! Ти — сто разів розтерзана, двісті — розп'ята, осквернена, обпльована, забита. Чи прийде твое Воскресіння?!

Мабуть, є щось спільне у долі Твоїй зі Спасителем...
До розп'яття і воскресіння була Тайна Вечера...

«...Ісус узяв хліб, і поблагословив, поламав, і давав Своім Учням, і казав: “Прийміть, споживайте, — це тіло Моє”. А взявши чашу, і подяку вчинивши, Він подав їм і сказав: “Пийте з неї всі, бо це кров Моя Нового Завіту, що за багатьох проливається на відпущення гріхів!”»

І ми споживали тіло брата свого, проливали сторіками кров козацького роду, проклинаючи, забували та нехтували нашою прадідівською славетною минувиною... Забуваючи, плондрували козацькі могили.

Зраду чинили Історії нашій.
І була Юдина зрада...

«Тоді один із Дванадцятьох, званий Юдою Іскаріотським, подався до первосвящеників, і сказав: “Що хочете

Зміст

<i>Тому роду не буде переводу, в котрому браття милують згоду!</i> . . .	3
<i>«Особисто знаний ворогами»</i>	
Дмитро Байда-Вишневецький.	6
<i>«...слава цього козацького гетьмана може позмагатися з вічністю»</i>	
Петро Конашевич-Сагайдачний	26
<i>«...його слава та ім'я лунають по світу»</i>	
Богдан-Зиновій Михайлович Хмельницький.	59
<i>«...свій край шаблею здобув і з ярма визволив»</i>	
Іван Остапович Виговський	96
<i>«...він міг тільки піддаватися обставинам, а ніяк не кермувати подіями»</i>	
Юрій-Гедеон Венжик Богданович Хмельницький.	133
<i>«вірним, зичливим і слухняним буду...»</i>	
Павло Іванович Моржковський-Тетеря.	155
<i>«...відзначався найвищою мірою якостями людини улесливої, хитрої і пронозливої...»</i>	
Іван Мартинович Брюховецький	172
<i>«...інших мушу шукати протекцій»</i>	
Петро Дорофійович Дорошенко	188
<i>«...виявляє більше серця, ніж розуму»</i>	
Михайло Степанович Ханенко	213
<i>«...родом селянин, твердої вдачі, абсолютист, непоступливий і задиристий»</i>	
Дем'ян Гнатович Многогрішний.	225
<i>«...буду служити великому государю віддано, без будь-яких хитань і зради»</i>	
Іван Самійлович Самойлович.	242

«...ця нещасна історична постать мимоволі викликає до себе історичне спочуття»	
Іван Степанович Мазепа	266
«...природа моя, з прадідів моїх не дозволяє мені бути зрадником, і зобов'язує мене бути вірним моєму добродійнику»	
Пилип Степанович Орлик	297
«...надобно иметь и на него око, понеже он есть крефтура Мазепина: он его возтавил и обогатил»	
Іван Ілліч Скоропадський	321
«...останній справжній козак козацької України»	
Данило Павлович Апостол	336
«...намагайся наслідувати інших, намагайся фортуну схопити за чуприну і будеш таким»	
Кирило Григорович Розумовський	355
«...я оголошую себе Гетьманом всієї України»	
Павло Петрович Скоропадський	374
Післямова	412
Використана література	413